

Δήμος Καπετάν Μητρούση

ΔΗΜΟΣ ΚΑΠ. ΜΗΤΡΟΥΣΗ

Δήμος Καπετάν Μητρούσιου

- Έδρα του Δήμου:
Προβατάς
- Απόσταση:
15 χλμ. από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου:
6.376 κάτοικοι
(απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου:
Προβατάς
Τ.Κ. 62100
τηλ. 23213 52800
23210 99300
Fax 23210 99303
e-mail: dkmtrousis@ser.forthnet.gr
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών:
23210 88533

Δημοτικά Διαμερίσματα:

- **Αναγέννησης**
- **Άνω Καμήλας**
- **Βαμβακιάς**
- **Μητρούσιου**
- **Μονοκκλησιάς**

Ιστορικά στοιχεία

Το όνομά του Δήμου προέρχεται από το ομώνυμο χωριό, γενέτειρα του Μακεδονομάχου Καπετάν Μητρούση. Ο Μητρούσης Γ. Γκογκολάκης (Καπετάν Μητρούσης) γεννήθηκε το 1882 στο Άνω Χομόντος, σημερινό Κ. Μητρούσι. Καθοριστική ημερομηνία στη ζωή του αποτέλεσε η 1η Σεπτεμβρίου 1906. Εκείνη την ημέρα οι Βούλγαροι έκαψαν το σπίτι του και σκότωσαν τη γυναίκα του και ο φίλησχος γεωργός και παλαιστής των παραδοσιακών πανηγύρεων έγινε ένας από τους Έλληνες οπλαρχηγούς που στρατεύθηκε στον απελευθερωτικό αγώνα της Μακεδονίας. Ο καπετάν Μητρούσης κατατάχθηκε αρχικά στο ένοπλο αντάρτικο σώμα του Καπετάν - Για-

γκλή. Στη συνέχεια πήγε στην Αθήνα όπου και εκπαιδεύτηκε στα όπλα και μετά την επιστροφή του οργάνωσε την δική του ομάδα. Η 14η Ιουλίου του 1907 ήταν η μέρα που ο Καπετάν Μητρούσης πέρασε στην ιστορία καθώς βρέθηκε κυκλωμένος μαζί με τέσσερα παλικάρια μέσα στο σπίτι του ιερέα Παπαθανάση, το οποίο βρισκόταν ακριβώς δίπλα στην εκκλησία της Ευαγγελίστριας στα Κάτω Καμενίκια, στην πόλη των Σερρών. Η μάχη που ακολούθησε ήταν σφοδρή και άνοια μιας και πήρε εναντίον του μέρος ολόκληρη η τουρκική φρουρά των Σερρών και 500 περίπου άτακτοι. Ο Καπετάν Μητρούσης αυτοκτόνησε αρνούμενος να παραδώσει. Από τα παλικάρια του το ίδιο έπραξε και ο Μιχάλης Ουζούνης, ο Τουρλεντές (φοιτητής της Νομικής) σκοτώθηκε, ενώ ο Ούρδας και ο Παναγιώτου πιάστηκαν αιχμάλωτοι και κρεμάστηκαν στις 3.12.1907 στην πλατεία Ατ Παζάρ, κοντά στη σημερινή εκκλησία Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Οι Τούρκοι στη μάχη της Ευαγγελίστριας έχασαν 35 στρατιώτες, έναν αξιωματικό, ένα αστυνομό και το διοικητή της Αστυνομίας των Σερρών.

Ο Δήμος Καπετάν Μητρούσιου σήμερα

Βρίσκεται στο κεντροδυτικό άκρο του νομού Σερρών και συνορεύει με τους δήμους Λευκώνα, Σερρών, Σκουτάρεως, Σερμονικού, Ηράκλειας και Σκοτούσας. Έχει έκταση 87.485 στρέμματα και τα βασικά προϊόντα παραγωγής της περιοχής είναι ρύζι, βαμβάκι, τριφύλλι και σιτηρά. Ο πληθυσμός του παρουσιάζει πολυμορφία όσον αφορά τους τόπους καταγωγής των δημοτών: ντόπιοι, πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, Θράκες, Πόντιοι και λίγοι Σαρακατσάνοι.

Πολιτιστική υποδομή

- **Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Κ. Μητρούσιου (Δ.Ε.Α.Δ.Κ.Μ.):** Προγραμματίζει και υλοποιεί την πολιτιστική πολιτική του Δήμου.
- **Πρότυπο Κέντρο Σύγχρονου Πολιτισμού και Αθλητισμού:** Πρόκειται για ένα πολυώροφο ο οποίος βρίσκεται στο Άνω Μητρούσι και περιλαμβάνει: παραδοσιακούς ξενώνες, αμφιθέατρο, μουσείο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και αναψυκτήριο. Η κατασκευή του έργου χρηματοδοτήθηκε από τον Πολιτιστικό Σύλλογο "Κ. Μητρούσης". Ο Δήμος έχει αναλάβει την κάλυψη των τεχνικών αναγκών, ενώ μέσως της Δημοτικής Επιχείρησης χρηματοδοτεί όλες τις εκδηλώσεις οι οποίες προγραμματίζονται και υλοποιούνται.

Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αναγέννησης	Αναγέννηση
Πολιτιστικός Σύλλογος Βαμβακιάς "Η Μακεδονία"	Βαμβακιά
Σύλλογος Εργάμων Γυναίκων "Αυτοστράτη"	Μονοκκλησιά
Ασπασιακός Πολιτιστικός Όμιλος Γυναίκων "Η Μπάμπω"	Άνω Καμήλα
Σύλλογος Γυναίκων "Η Ομόνοια"	Οικ. Κάτω Μητρούσιου
Σύλλογος Γυναίκων "Η Δήμητρα"	Οικ. Άνω Μητρούσιου
Πολιτιστικός και Αθλητικός Σύλλογος "Καπετάν Μητρούσης" www.fg-karpetan-mitrousiou.org.gr	Μητρούσι
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναίκων Προβατάς "Αμαζόνες"	Προβατάς
Σύλλογος Τρίτης Ηλικίας Αναγέννησης	Αναγέννηση
Σύλλογος Γυναίκων Αναγέννησης "Η Αργόσσια"	Αναγέννηση

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

Γυναικοκρατία ή γιορτή της Μπάμπως στη Μονοκκλησιά

Γνωστό σε όλη την Ελλάδα είναι το έθιμο της γυναικοκρατίας, που αναβιώνει στα Δ.Δ. της Μονοκκλησιάς (17 χλμ. από την πόλη των Σερρών) και της Άνω Καμήλας (15 χλμ. από την πόλη των Σερρών). Πλήθος επισκεπτών καταφθάνουν κάθε χρόνο στις 8 Ιανουαρίου, προκειμένου να παρακολουθήσουν από κοντά τις νέες "Αμαζόνες", που έστω και για μία ημέρα παίρνουν στα χέρια τους την εξουσία από τους άνδρες του χωριού.

Το έθιμο έφεραν οι Θράκες πρόσφυγες. Ονομάζεται και γιορτή της "Μπάμπως" ή "Μπάμπω γκισνού", καθώς και "βρεξούδια", γιατί εκείνη τη μέρα περιβρέχουν όσους άνδρες θα τολμήσουν να βγούνε από το σπίτι.

Τα παλιά τα χρόνια η γεροντότερη γυναίκα ήταν αυτή που εκτελούσε και χρέη μαμής, βοηθώντας στο να έρθουν στον κόσμο τόσες ανθρώπινες ζωές. Στο πρόσωπο της Μπάμπως βρίσκεται την καλύτερη και διαρκέστερη έκφραση η έννοια της μητρότητας.

Τελετουργικό της γιορτής: Τιμώμενο πρόσωπο η Μπάμπω, δηλαδή η πρακτική μαμή του χωριού τα παλιά χρόνια, σήμερα η μεγαλύτερη σε ηλικία γυναίκα. Από το πρωί καταφθάνουν στο σπίτι της Μπάμπως οι γυναίκες ντυμένες με παραδοσια-

δεν καταβάλουν κάποιο τίμημα. Με τα χρήματα που συγκεντρώνουν πληρώνουν τους μουσικούς.

Μετά την τιμητική τελετουργία προς το πρόσωπο της Μπάμπως, το γλέντι συνεχίζεται το βράδυ στο καφεείο του χωριού, όπου πρωταστατούν οι μασοκαρμέννες άτεκες γυναίκες, οι οποίες παρευρίσκονται εκεί για να "ευλογηθούν" και να γίνουν έγγαμες μητέρες. Παρόντες και οι σύζυγοι που όλη την ημέρα φρόντισαν το νοικοκυριό και τα παιδιά στο σπίτι. Πραγματοποιείται ένα μεγάλο λαϊκό γλέντι, με τους ήχους τοπικών παραδοσιακών μουσικών σχημάτων και με εκλεκτά εδέσματα της παραδοσιακής θρακικής κουζίνας. Το έθιμο καθαιρείται την τεκνοποιία και υποδηλώνει συμβολικά την επιθυμία για ισοπότητα των δύο φύλων.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα

Προβατάς

- Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο γίνεται η "γιορτή ρυζιού". Κύριο στοιχείο του διήμερου, αποτελεί το τοπικό παραγόμενο αγροτικό προϊόν, το ρύζι, που είναι η βασική καλλιέργεια της περιοχής. Γίνονται ενημερωτικές διαλέξεις σε θέματα αγροτικής ζωής και δράσης και παράλληλα πραγματοποιούνται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- 6 Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρος), εορταστικές εκδηλώσεις.

Αναγέννηση

- 19 Μαΐου, εκδηλώσεις μνήμης για τη γενεακτονία των Ποντίων διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Αναγέννησης. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνει αναπαραστάσεις των τραγικών συμβάντων, διαλέξεις, ομιλίες, παρουσίαση μουσικών και χορευτικών ποπιακών σχημάτων. Στις εκδηλώσεις συμμετέχουν αντιπροσωπείες ποντιακών σωματείων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

κές στολές, με κέρματα και ένα μπουκέτο βασιλικό για να τιμήσουν εκείνη που τις βοήθησε να φέρουν στον κόσμο τα παιδιά τους. Πλένουν τα χέρια, το πρόσωπο και το λαϊκό της Μπάμπως και της κρεμμύνη τη "μπουρλιά", μια χειροποίητη γιρλάντα φτιαγμένη με καλαμπόκι, ξηρά φρούτα και καραμελές, που συμβολίζει το νεογέννητο παιδί. Η οικοδέσποινα του σπιτιού κερνά τις γυναίκες εδέσματα και γλυκό κρασί και ξεκινά το γλέντι με τους παραδοσιακούς ήχους της Αν. Ρωμυλίας. Στη συνέχεια, οι γυναίκες μεταφέρουν τη Μπάμπω πάνω σε ένα κάρο σε όλο το χωριό για να την τιμήσουν όλοι και να τη συγχαρούν. Στη διάρκεια της ημέρας άλλες γυναίκες, που ενδύονται τη στολή τροχονόμων και αστυνομικών, σταματούν όλους τους άνδρες, πεζούς ή εποχούμενους και τους απαγορεύουν να διέλθουν αν

ΔΗΜΟΣ ΚΑΠ. ΜΗΤΡΟΥΣΗ

Άνω Καμήλα

- 8 Ιανουαρίου, αναβιώνει το έθιμο της "Γυναικοκρατίας".
- Του αγίου Γεωργίου, πανηγυρίζει η τοπική εκκλησία.

Βαμβακιά

- 20 Ιουλίου (προφήτη Ηλία), πανηγυρίζει η τοπική εκκλησία και πραγματοποιούνται διήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Απαραίτητο στοιχείο των εκδηλώσεων αποτελούν οι τοπικοί οργανοπαίτες καθώς και μουσικά σχήματα με Ρομπα, τα οποία δίνουν ιδιαίτερο τόνο και χρώμα στη γιορτή.

Μητρούσι

- Μέσα Ιουλίου, διήμερο εκδηλώσεων αφιερωμένο στον Μακεδονικό Αγώνα και στους τοπικούς ήρωες Μητρούση Γκογκολάκη και Γιάννη Ούρδα. Οι εκδηλώσεις διοργανώνονται από τον Πολιτιστικό και Αθλητικό Σύλλογο "Καπετάν Μητρούσης" με την υποστήριξη του Δήμου Καπετάν Μητρούσιου.
- Καθαρά Δευτέρα, γιορτή από τον Σύλλογο Γυναίκων Α. Μητρούσιου "Η Δήμητρα" σε συνδιοργάνωση με το Δήμο Καπετάν Μητρούσιου. Ο Σύλλογος διοργανώνει και εκδηλώσεις για τη γιορτή της Μητέρας και τη γιορτή των Γεροντών.

Μονοκκλησιά

- 7/8 Ιανουαρίου, αναβιώνει το έθιμο της "Γυναικοκρατίας". Τα δρώμενα διαρκούν δύο ημέρες. Την πρώτη ημέρα γυρίζουν το χωριό ψάλλοντας κάλαντα, ενώ μετά από 18 ημέρες γιορταζούν μαζί άνδρες και γυναίκες.
- 21 Μαΐου (αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης), πανηγύρι.